

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Людмила Борисова Илиева-Сивкова
СУ „Свети Климент Охридски“

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен **'доктор'**

в област на висше образование 2. Хуманитарни науки

професионално направление 2.1. Филология

докторска програма Романски езици.

Автор: Райна Василева Танчева

Тема: LA SUFIJACIÓN NOMINAL EN ESPAÑOL Y EN BÚLGARO (análisis y comparación sincrónica) – НОМИНАЛНАТА СУФИКСАЦИЯ В ИСПАНСКИЯ И БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК (анализ и съпоставка)

Научен ръководител: проф. дфн Иван Кънчев, ПУ „Паисий Хилендарски“

1. Общо описание на представените материали

Със заповед № Р33-2845 от 10.06.2019.г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема LA SUFIJACIÓN NOMINAL EN ESPAÑOL Y EN BÚLGARO (análisis y comparación sincrónica) за придобиване на образователната и научна степен ‘доктор’ в област на висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология, докторска програма Романски езици. Автор на дисертационния труд е Райна Василева Танчева – докторантка на самостоятелна подготовка към катедра Германистика и романистика с научен ръководител проф. дфн Иван Кънчев от ПУ „Паисий Хилендарски“.

Представеният от Райна Василева Танчева комплект материали на хартиен носител е в съответствие с Чл.36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ, включва следните документи:

- автобиография в европейски формат;

- протоколи от катедрени съвети, свързани с докладване на готовност за откриване на процедурата и с предварително обсъждане на дисертационния труд;
- дисертационен труд;
- автореферат;
- списък на научните публикации по темата на дисертацията;
- копия на научните публикации;
- декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи;
- справка за спазване на специфичните изисквания на съответния факултет;
- фотокопия на сертификати и грамоти

Докторантът е приложил 13 публикации по дисертацията.

Намирам, че приложените 13 публикации по темата на дисертацията надхвърлят многократно изискванията за защита на докторска дисертация и би трябвало да бъдат отчетени като несъмнен плюс за кандидата.

2. Кратки биографични данни за докторанта

Райна Танчева е завършила специалността Испанска филология във ФКНФ на СУ „Свети Климент Охридски”, магистър е по едикознание и превод към същата специалност и има втора специалност Журналистика. Завършва курс по филмов превод, работи и като заклет преводач. От 2007 г. до момента е асистент по практически испански език в ПУ „Паисий Хилендарски”. Автор е на учебно помагало по превод (в съавторство с Веселка Ненкова). От 2009 до 2019 г. публикува над 20 научни статии и участва в 19 международни научни конференции в страната и чужбина. Отличена е с грамота на Петата международна конференция на младите учени, Пловдив, 2013 г. От 2013 г. е член на Съюза на учените, Пловдив. Участвала е като член на редакционния екип и технически редактор на Научните трудове на ПУ „Паисий Хилендарски” – 2011 и 2012 г. и на Организационния комитет на Международна юбилейна научна конференция „250 години „История славянобългарска””, 2012 г. Изнасяла е публични лекции в Университета във Валядолид – Сория, Испания.

Цялата професионална биография на кандидатката е свързана с преподаване и научна работа, поради което посоченото по-горе има пряка връзка с процедурата.

3. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Изборът на темата - съпоставително изследване, което позволява да се определят типологичните сходства и различия между испанския и българския език при различните

класове суфиксирани съществителни, следвайки формални, семантични и функционални критерии – намирам за подчертано удачен и актуален, тъй като изследването се занимава с проблеми, по които няма единомислие както в испанската, така и в българската научна литература.

3. Познаване на проблема

Смятам, че докторантката познава състоянието на проблема в подробности, отлично запозната е със съществуващата литература, библиографията е изчерпателна.

5. Методика на изследването

Работата е издържана в духа на класическото съпоставително изследване, което методологически съответства напълно на заявените намерения и дава адекватен отговор на поставените задачи.

6. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Трудът представя подробен анализ на номининализиращите суфикси в двата езика, организирани в пълни аломорфни серии със собствено и постоянно значение за всяка серия, разпределени в различни класове деривати, като специално внимание е обърнато на дистрибутивната функция на деривативните форманти, на отношенията между тях и лексематичната основа в рамките на деривационния процес, както и на основните деривативни модели, използвани в испанския и в българския език

Дисертацията е много добре структурирана в увод, четири глави, заключения и библиография. Разгледани са проблемите на словообразуването изобщо, като първа глава представлява функционално изследване на лексиката, лексиматичното съществително, суфиксацията като начин за словообразуване, структурата и значението на номиналните производни и др.

Представено е традиционното разделение на оценъчни и неогенъчни суфикси и е направено описание и анализ на номинализиращите неогенъчни суфикси със съответните особености и продуктивност.

Разгледани са оценъчните суфикси и техните разновидности.

Анализът се основава на изследванията на авторитетни испански учени, в частност на теориите на Е.Косериу, Е.Аларкос, И.Боске и др., както и на водещи български учени като Л.Андрейчин, Т. Бояджиев, И.Куцаров, Й.Пенчев, В.Радева.

За мен особено ценна е последната, четвърта глава, посветена на ползата и практическата приложимост на това изследване в конкретното преподаване на чуждия език. Тук именно виждам приноса на труда не само към българската испанистика, а и към работата

със студентите. Предложените модели за упражнения, както и таблиците с оценъчните и неоценъчните суфiksi, несъмнено ще подпомогнат всеки преподавател по испански език, независимо дали в средното или във висшето училище, в неговата конкретна работа с обучаваните.

Заклученията са добре структурирани и очертават ясно сходствата и различията при суфиксацията в двата език, каквато е целта на труда.

Библиографията е изчерпателна, особено добро впечатление прави това, че авторката не се е ограничила с изследванията на словообразуването в испанския и в българския език, но е запозната и използва резултатите от изследвания на проблема в други езици в съпоставителен план, като например английски – изследването на Майя Пенчева за думите в английския език.

7. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Изследването е несъмнено приносно не само защото е първо по рода си в българската испанистика, но и защото в съпоставителен план между испански и български запълва липсата на достатъчно разработки, които да се занимават със словотворческите особености на двата езика. Дисертационният труд разглежда теоретични и практични проблеми на именното словообразуване и предлага конкретни решения.

Експерименталната страна на труда представлява дидактически принос към чуждоезиковото обучение, като спомага за усвояването на лексиката и на правилата за номинално словообразуване на чуждия език, както и за изграждане на езиков усет, задължително изискване за всеки филолог. В такъв смисъл дисертационният труд, както бе посочено по-горе, ще бъде от определена полза за всеки преподавател по испански език.

8. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Представени са 13 публикации, всички по темата на дисертацията, което говори за упорита и сериозна работа по избрания проблем, продължила, по мои изчисления, около 10 години, не са много кандидатите за научната и образователна степен „доктор”, които могат да се похвалят с подобна последователност. Всички публикации са залегнали в основата на дисертационния труд, авторката е работила методично, като постепенно е раширявала изследването си.

Намирам, че представените за процедурата публикации надхвърлят многократно изискванията за малка докторска дисертация и дори тези за главен асистент, това се случва изключително рядко и смятам, че трябва да се вземе предвид при оценяване на работата на кандидатката.

Публикациите могат да бъдат класифицирани по вид (статии – 13 броя; доклади – 13 броя;), доклади в трудове на международни научни конференции в чужбина – 3 броя; доклади в трудове на международни научни конференции в България – 10 броя; доклади в научни трудове на университети – 13 броя; на испански език - 13 броя.

9. Лично участие на докторантката

Нямам никакво съмнение в личното участие на докторантката в проведеното изследване. Като се има предвид хронологията на представените публикации, налице е дългогодишен, постоянен и разширяващ се интерес към темата, който ѝ е позволил сериозно и задълбочено да осмисли проблематиката, да формулира правилно целите и задачите на изследването и успешно да ги реализира.

10. Автореферат

Авторефератът отговаря напълно на изискванията на правилника – представя синтезирано съдържанието на всяка глава със съответните изводи, като така обосновава целта на труда да представлява въведение в теорията и методологията на функционалното изследване на лексиката, да бъде полезен за практическите цели на преподаването и да послужи като основа за по-нататъшни изследвания.

Нямам критични бележки към автореферата.

11. Критични забележки и препоръки

Нямам критични бележки към окончателния вариант на дисертацията.

12. Лични впечатления

Впечатленията ми от кандидатката първоначално като наша студентка и после като колега от съвместни изяви в научни форуми са отлични, в професионален и в човешки план.

13. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Смятам, че дисертационният труд има не само теоретичен, но и практически принос към изучаването на испанския език като чужд и бих предложила да бъде публикуван, тъй като съпоставката на двата езика би подпомогнала преподавателите по испански на всякакво ниво, както в средната, така и във висшата степен на обучение.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд *съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката* и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“. Представените материали и дисертационни резултати **напълно** съответстват на специфичните изисквания на Филологическия факултет на ПУ „Паисий Хилендарски, приети във връзка с Правилника на ПУ за приложение на ЗРАСРБ.

Дисертационният труд показва, че докторантката Райна Василева Танчева **притежава** задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност Филология, като **демонстрира** качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята *положителна оценка* за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и *предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен ‘доктор’* на Райна Василева Танчева в област на висше образование: 2. Хуманитарни науки; професионално направление 2.1. Филология; докторска програма Романски езици.

15.06.2019 г.

Рецензент:

проф. д-р Людмила Илиева-Сивкова